

3. METSIKÖN KÄSITTELY SEURAAVAN 5 VUODEN AIKANA

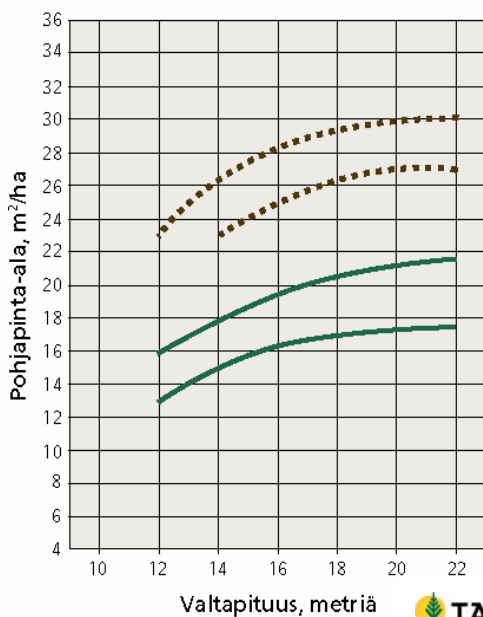
Metsän käsittelyllä pyritään metsikön taloudelliseen tuottoon. Ajallaan tehdyt kasvatushakuut parantavat puiden laatua ja nopeuttavat kasvua. Uudistushakkuu on sadonkorjuuseen verrattava toimenpide, jossa vuosien työ palkitaan. Uudistushakkuun eli avohakkuun jälkeen seuraa uuden puusukupolven perustaminen.

Valokuvat: © Annika Puhakka ja Tarja Ryhänen

Yleiskuvia koealan puustosta.

Tuoreen kankaan kuusikon ja männikön harvennusmalli, Väli-Suomi, 1 000 - 1 200 d.d.

Kuva: Hyvän metsänhoidon suositukset © Tapio

Ohje

Kasvatushakkuu

Kasvatushakkuut nopeuttavat puuston järeytymistä ja parantavat puun runkomuotoa, jolloin kasvu kohdistuu arvokkaaseen rungon paksuuskasvuun, eikä niin paljon pituuskasvuun. Elävän latvuksen suhde puun pituuteen kertoo milloin kasvatushakkuu on tarpeellinen. Kuusella elävän latvuksen osuus tulisi olla puun pituudesta vähintään 60 %, koivulla 50 % ja männyllä 40 %. Näin saavutetaan elinvoimainen puusto ja kasvu optimaalisena.

Harvennusmalli tuoreen kankaan havupuumetsille.

Tarkan arvion kasvatushakkuutarpeesta kertovat harvennusmallit. Kun määrität tehtäväruudulta pohjapinta-alan relaskoopilla, valtapituuden ja kasvupaikkatyyppin, harvennusmalli kertoo, näiden tietojen perusteella, mahdollisen harvennustarpeen ja edelleen sen mihin tiheyteen metsikkö olisi harvennettava.

ETELÄ-SUOMI	PUUSTON KESKILÄPIMITTA (CM)	PUUSTON KESKI-ikä (VUOTTA)
METSİKÖN PÄÄASIALLINEN PUULAJI Kasvupaikan laatu		
MÄNTY Tuore tai ravinteikkaampi kangas	26 – 32	70 – 90
Kuivahko kangas	25 – 30	80 – 100
Kuivakangas	22 – 26	90 – 120
KUUSI Lehtomainen tai ravinteikkaampi kangas	28 – 32	70 – 90
Tuore kangas	26 – 30	70 – 90
RAUDUSKOIVU Lehtomainen tai ravinteikkaampi kangas	28 – 32	} 60–70
Tuore kangas	27 – 30	
HIESKOIVU Kaikki kasvupaikat	23 – 27	

Lähde: Hyvän metsänhoidon suositukset © Tapio

Metsänuudistusrajat.

Uudistushakkuu ja metsänviljely

Metsänviljely tarkoittaa metsän uudistamista tavalla, jossa ihminen tuo viljelyaineiston, eli siemenet tai taimet, hakkuualalle, ja kylvää tai istuttaa ne. Metsänviljely on luontaista uudistamista kalliimpi, mutta varmempi tapa saada metsä uuteen kasvuun. Metsänviljelyn sopivuus uudistamiseen riippuu puulajista ja maaperästä.

Uudistamismenetelmä	Suosittellaan	Ei suositella
KYLVÖ	<ul style="list-style-type: none"> - männylle kuivahkoilla ja sitä karummilla kankailla - vastaaville turvemaille, missä ei ole edellytyksiä luontaiselle uudistamiselle - rauduskoivulle lehtomaisilla ja tuoreilla kankailla 	- kuuselle
ISTUTUS	<ul style="list-style-type: none"> - rauduskoivulle ja kuuselle tuoreilla ja sitä rehevimmillä kankailla - hieskoivulle turvemaille - lähes kaikilla kuusen uudistamisaloilla 	
LUONTAINEN UUDISTAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> - männylle kuivahkoilla ja sitä karummilla kankailla - kuusella silloin, kun uudistettavan kuusikon alla on alikasvoksena runsaasti luontaisesti syntynyttä kuusentainta, ja kun maaperän on kasvuolosuhteiltaan vähintään lehtomaista kangasta - rauduskoivulle tuoreella ja sitä paremmalla kankaalla, varsinkin jos hakattava metsikkö on kuusi-koivusekametsä - hieskoivulle soistuneilla kankailla ja turvemaille 	

Lähde: Hyvän metsänhoidon suositukset © Tapio

Uudistamismenetelmän valinta puulajin ja maaperän mukaan.

Uudistushakkuu ja luontainen uudistaminen

Luontaisella uudistamisella tarkoitetaan metsän uudistamista siemenpuilla, jotka poistetaan hakkuualalta taimikon vakiinnuttua. Taimikkoa pidetään vakiintuneena, kun uudistuslalla on riittävästi kehityskelpoisia taimia. Siemenpuut poistetaan yleensä talvisaikaan lumipeitteen suojatessa taimia korjuuvaurioilta. Luontainen uudistaminen on metsänviljelyä hitaampi uudistamismenetelmä. Luontaisenuudistumisen epävarmuutta lisäävät huonot siemenvuodet ja taimikon epätasaisuus.

Lepo

Lepo on oikea vaihtoehto metsikön käsittelyä miettiessä, mikäli puiden latvukset ovat vielä selvästi erillään toisistaan, eikä puuston pohjapinta-ala saavuta harvennusmallin harvennusrajaa. Myöhemmin metsänuudistaminen tulee ajankohtaiseksi, kun kasvupaikka- ja puulajikohtaiset uudistamiskriteerit täyttyvät.

Vastaus ja perustelut

[Vastaukset >>](#)

Vastaus: Uudistushakkuu ja metsän viljely

Kyseessä on turvekankaalla, eli ojitetulla suolla, kasvava kuusikko, jossa kasvaa myös sekapuustona hieskoivua ja mäntyä. Tehtäväalueen puuston keskiläpimitta on 29,5 cm ja keski-ikä 109 vuotta, joten alue on uudistuskelpoinen. Lisäksi vuotuinen kasvu on näin vanhassa kuusikossa heikkoa, joten päätehakkuun siirtäminen myöhemmäksi ei ole taloudellisesti kannattavampaa heti toteutetun päätehakkuun sijaan.

Päätettäessä käytetäänkö uudistamisessa luontaista vai viljelymenetelmää, on tärkeää katsoa onko kuusikon alle aukkopaikoille syntynyt luontaista kuusentainta. Tällä alueella näin ei ole käynyt muualla kuin ojien penkoilla, joten tasainen taimikko ei synny luontaisesti siemenpuita käyttäen. Tapion julkaisemien Hyvän metsänhoidon suositusten mukaan turvekankaille, jotka ovat ravinnetasoiltaan luokkaa kolme, metsänuudistaminen toteutetaan mätästämällä metsämaa ja istuttamalla uudistamisalalle kuusen taimia.

Ikä	109	vuotta
POHJAPINTA-ALA	35,5	m ² /ha
VALTAPITUUS	22	m
POHJAPINTA-ALALLA PAINOTETTU KESKILÄPIMITTA	29,5	cm
KASVU	3,1	m ³ /ha/v
TURVEKANGAS, RAVINTEISUUSTASO	3	luokka
RUNKOTILAVUUS KUORINEEN	380	m ³ /ha

Metsikön mittaustulokset:
Annika Puhakka ja Tarja Ryhänen, kesä 2006.

Koalametsikön puustotunnukset.

